

**Zápis ze semináře „Místní poplatky“
pořádaného odborem dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra
dne 21. dubna 2009**

Program semináře „Místní poplatky“

**konaného dne 21. dubna 2009 od 9.30 hod.
v budově Ministerstva vnitra, nám. Hrdinů 3, Praha 4**

**1) Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
aplikace zákona v obecně závazných vyhláškách o místních poplatcích**

- obsah zákona o místních poplatcích
- obsah obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích
- jednotlivé místní poplatky

**Přednášející: JUDr. Ivo Šrom, Ministerstvo vnitra, odbor dozoru
a kontroly veřejné správy**

**2) Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších
předpisů**

aplikace zákona ve vztahu k místním poplatkům

- užití procesní úpravy při řízení o místních poplatcích
- povinnosti nepeněžité povahy
- možnost uložení sankcí
- základní zásady daňového (poplatkového) řízení
- povinnosti nepeněžité povahy
- možnosti uložení sankcí
- způsoby úhrady místních poplatků

**Přednášející: JUDr. Zdeňka Jirásková, Ministerstvo financí, vedoucí oddělení
místních, správních a soudních poplatků**

**3) Shrnutí dosavadních stanovisek Kanceláře veřejného ochránce práv k tématu
místních poplatků**

Přednášející: Mgr. Petr Lesa, Kancelář veřejného ochránce práv

**4) Odpovědi na dotazy - Ministerstvo financí – příloha č. 1
Ministerstvo vnitra – příloha č. 2**

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra

www.mvcr.cz/odk

I.

Účelem vystoupení zástupce Ministerstva vnitra je podat určitý přehled zákona o místních poplatcích („ZMP“), nikoliv podrobný výklad jednotlivých ustanovení. Gestorem ZMP je Ministerstvo financí, Ministerstvo vnitra je orgánem dozoru nad tvorbou obecně závazných vyhlášek („OZV“) a nikoliv nad praktickou aplikací ustanovení v OZV obsažených.

Místní poplatky lze zavést na základě ústavních a zákonných principů. Podle čl. 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod lze daně a poplatky ukládat pouze na základě zákona. Zákonným základem pro zavedení místních poplatků je ZMP, jehož § 14 obsahuje zákonné zmocnění pro vydání OZV. ZMP obsahuje v § 1 taxativní výčet místních poplatků, v § 2 až § 10c ustanovení o jednotlivých místních poplatcích, předmětu, poplatníkovi, plátcí, sazbě, a osvobození ze zákona a v § 11 až § 16 obsahuje obecná ustanovení, upravuje náležitosti obecně závazné vyhlášky, sankce, lhůty pro vyměření poplatku, možnost prominutí poplatku a jeho příslušenství. V § 14 odst. 3 obsahuje ustanovení o správci poplatku, když stanoví, že řízení o poplatcích vykonává obecní úřad, přičemž podle § 15 je působnost stanovená obecnímu úřadu výkonem přenesené působnosti.

ZMP s účinností od 1.1.1991 poskytl možnost zavedení místních poplatků taxativně určených. Poplatky mají regulační a fiskální funkci obsažené různou měrou. O převážně regulační funkci lze hovořit u poplatku ze psů, za užívání veřejného prostranství, za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst a za provozovaný výherní hrací přístroj. Fiskální funkce převažuje u poplatků za lázeňský nebo rekreační pobyt, ze vstupného, z ubytovací kapacity a zejména u poplatků za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace, u nichž mají za cíl pokrytí části prostředků, které v dané oblasti obec vynaložila.

ZMP upravuje výčet místních poplatků taxativně. Žádné jiné poplatky než v ZMP uvedené nelze vybírat. Úprava ZMP zaznamenala určitý vývoj. V původním znění účinném od 1.1.1991 byly upraveny také dislokační poplatek (s účinností do 31.12.1992), poplatek z reklamních zařízení a poplatek z prodeje alkoholických nápojů a tabákových výrobků (oba s účinností do 30.6.1994). Postupně nově upravena byla naopak možnost zavedení poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj (s účinností od 1.1.1998), poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (s účinností od 1.1.2002) a poplatku za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace (s účinností od 1.1.2002).

V § 11 až § 16 ZMP jsou obsažena společná ustanovení. Podle § 11 je možno vydat platební výměr v případě nezaplacení poplatku s možností zvýšení poplatku nebo

jeho části až na trojnásobek (s účinností do 31.12.2003 bylo možno navýšit poplatek jen v míře do 50 %), § 12 obsahuje lhůty pro vyměření dlužných částek, § 13 odkazuje na použití zvláštních předpisů, pokud ZMP nestanoví jinak, § 14 obsahuje zmocňovací ustanovení pro zavedení místních poplatků v samostatné působnosti obce obecně závaznou vyhláškou a základní náležitosti takové vyhlášky, dále stanoví, že řízení o poplatcích vykonává obecní úřad. Podle § 15 je působnost stanovená obecnímu úřadu výkonem přenesené působnosti. Ustanovení § 16 dává možnost na žádost poplatníka poplatek nebo jeho příslušenství zcela nebo částečně prominout.

Z hlediska tvorby OZV je důležité ustanovení § 14 odst. 2 ZMP upravující podstatné náležitosti obecně závazné vyhlášky. Těmito náležitostmi je konkrétní sazba poplatku, ohlašovací povinnost ke vzniku a zániku poplatkové povinnosti, splatnost poplatku, stanovení úlevy a případného osvobození a pro účely poplatku za užívání veřejného prostranství určení míst, která v obci podléhají místnímu poplatku za zvláštní užívání veřejného prostranství. Jako související se ZMP lze uvést některá ustanovení zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů. Podle § 37 je možné uložení pokuty při porušení nepeněžité povinnosti stanovené OZV, typicky se zde jedná např. o nesplnění ohlašovací povinnosti. Ustanovení § 59 odst. 3 určuje způsoby úhrady místních poplatků. Nedostatkem OZV často bývá určení platby na místní poplatek v hotovosti na obecním úřadě jako jedině možné. Ustanovení § 64 odst. 4 upravuje režim vrácení přeplatku na poplatek. Nedostatkem OZV bývá určení jiného limitu pro vrácení přeplatku než 50 Kč podle zákona.

Obsahem úpravy OZV k jednotlivým místním poplatkům je předmět poplatku, označení poplatníka poplatku, stanovení sazby poplatku včetně případné paušální částky pro možnost jejího využití a další specifické náležitosti jednotlivých poplatků. Z hlediska Ministerstva vnitra jako dozorového orgánu nad obsahem OZV je žádoucí určení právě těchto náležitostí bez toho, že by se obce snažily o úpravu jinou.

Místní poplatek ze psů

Poplatníkem je držitel psa, kterým je fyzická nebo právnická osoba, která má trvalý pobyt nebo sídlo na území České republiky. Předmětem poplatku jsou psi starší 3 měsíců. Sazbu poplatku určuje ZMP až do 1500 Kč, případně 200 Kč za jednoho psa, za druhého a dalšího psa dává ZMP možnost zvýšení až o 50 % (až 2250 Kč, až 300 Kč). ZMP určuje poměrně široký okruh osvobozených osob. Okruh poplatníků osvobozených zákonem nemůže být v OZV zúžen, může však být rozšířen. Nedostatkem OZV bývá výčet osvobozených osob, když uvedeny jsou jen některé osoby osvobozené již ze zákona, což je pro adresáty OZV zavádějící. Vzhledem k tomu, že poplatek ze psů má i regulační funkci, je přípustné stanovit rozdílnou sazbu, například v závislosti na podmínkách, ve kterých jsou psi drženi (např. rodinný domek, bytový dům). Podle místních podmínek může obec stanovit rozdílnou sazbu poplatku také podle určité lokality.

Místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt

Poplatek platí fyzická osoba, která přechodně a za úplatu pobývá v lázeňských místech a v místech soustředěného turistického ruchu za účelem léčení nebo rekreace, pokud neprokáže jiný důvod svého pobytu. Tato osoba je poplatníkem poplatku. Poplatek ve stanovené výši vybírá pro obec ubytovatel, kterým je fyzická nebo právnická osoba, která přechodně ubytování poskytla; tato osoba je plátcem poplatku a za poplatek ručí. Předmětem poplatku je přechodný pobyt na území obce za účelem léčení nebo rekreace za úplatu. Obec může stanovit poplatek týdenní, měsíční nebo roční paušální částkou. Pokud tak učiní, měla by určit i sazbu denní, a to s ohledem na výpočet výše poplatkové povinnosti u pobytu kratšího než týden. Některé obce uvádějí v OZV pouze obecnou zmínku, že lze využít pro placení poplatku paušální částku, přičemž její konkrétní výše není v OZV uvedena nebo je učiněna poznámka, že výše paušální částky bude dohodnuta při plnění ohlašovací povinnosti. Tento postup je v rozporu s požadavkem na stanovení sazby podle ZMP. Dalším nedostatkem OZV bývá určování náležitostí evidenční knihy, kterou má ubytovatel vést, jako součást plnění ohlašovací povinnosti. Náležitosti evidenční knihy a podrobnosti jejího vedení a uchovávání upravuje přímo ZMP. Na druhé straně splnění ohlašovací povinnosti ke vzniku a zániku poplatkové povinnosti nenahrazuje povinnost vést evidenční knihu, protože tato povinnost je dána přímo zákonem.

Místní poplatek za užívání veřejného prostranství

Předmětem poplatku za užívání veřejného prostranství nemůže být jakékoliv užití veřejného prostranství, ale užívání, které je zákonem definováno jako zvláštní. ZMP v § 4 taxativně uvádí výčet forem zvláštního užívání veřejného prostranství a obec nemůže nad rámec a mimo meze zákona zpoplatňovat jiný způsob užívání. Poplatek za užívání veřejného prostranství platí fyzické a právnické osoby, které veřejné prostranství v zákoně uvedeným způsobem užívají. Je nutno sledovat také okolnost, v koho prospěch či za jakým účelem se veřejné prostranství takto užívá. Např. v případě umístění stavebního zařízení či skladování materiálu je poplatníkem osoba, která získala stavební povolení (investor) a nikoli dodavatel stavebních prací (zhotovitel). Sazbu je možno určit až na 10 Kč/m²/den, ZMP stanovených případech je dána možnost jejího zvýšení až na desetinásobek. ZMP umožňuje stanovit v OZV také týdenní, měsíční nebo roční paušální částky poplatku. Nedostatkem OZV bývá často určení denní paušální částky nebo naopak určení paušální částky za m². Paušální částka by také měla zachovávat určité proporce k denní sazbě. Specifickou náležitostí OZV o stanovení tohoto poplatku je určení konkrétních veřejných prostranství, jehož zvláštní užívání poplatku podléhá. V rámci zákonného zmocnění může obec podle svých podmínek a potřeb upravit v OZV vlastní okruh osob pro osvobození nebo úlevu na poplatku. V tomto osvobození by obec měla zejména zohlednit možnost výkonu vlastnického práva tak, aby reagovala na jeho ochranu v případě, že se nejedná o vlastnictví obce a poplatníkem by měl být vlastník pozemku.

Místní poplatek ze vstupného

Zákon vymezuje předmět poplatku a definuje pojem vstupné jako částku, kterou musí účastník akce zaplatit, aby se jí mohl zúčastnit. V praxi to znamená, že tato částka zahrnuje i případnou částku za tzv. povinnou konzumaci, místenku, či jinou úplatu podmiňující a umožňující vstup na akci. Poplatníkem je fyzická nebo právnická osoba, která akci pořádá. Základem pro výpočet poplatku ze vstupného je vybrané vstupné snížené o částku daně z přidané hodnoty, je-li v ceně vstupného obsažena. Pro případy opakujících se akcí lze výši poplatku stanovit paušální částkou, vždy však po dohodě s poplatníkem. Výše paušální částky však musí být předmětem právní úpravy přímo v obecně závazné vyhlášce. Poplatek se ze zákona neplatí z akcí, jejichž celý výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely. Obec je v OZV oprávněna stanovit případná další osvobození nebo úlevy pro určité akce nebo určitý okruh poplatkových subjektů. V OZV lze stanovit povinnost platit poplatek jen za některé z okruhu akcí v ZMP uvedených.

Místní poplatek z ubytovací kapacity

Poplatek se vybírá v lázeňských místech nebo místech soustředěného turistického ruchu z ubytovací kapacity v zařízeních určených k přechodnému ubytování za úplatu. Poplatek platí ubytovatel, kterým je fyzická nebo právnická osoba, která přechodné ubytování poskytla. Předmětem úpravy v OZV je zejména konkrétní sazba místního poplatku, jejíž horní hranice je zákonem stanovena až na 4 Kč za každé využití lůžko a den. Sazbu poplatku může obec stanovit i roční paušální částkou. Nedostatkem některých OZV je pouze uvedení obecné zmínky, že lze využít pro placení poplatku paušální částku, přičemž její konkrétní výše není uvedena nebo je učiněna poznámka, že výše paušální částky bude dohodnuta při plnění ohlašovací povinnosti. Tento postup je v rozporu s požadavkem ZMP. Stanovení konkrétní paušální sazby v OZV nelze nahradit zmocněním pro správce poplatku dohodnout výši paušální sazby s poplatníkem. Dohoda mezi správcem poplatku a poplatníkem se uplatní pouze pro určení, zda se paušální částka využije. Při stanovení ohlašovací povinnosti mohou obce stanovit pouze povinnosti související se vznikem a zánikem poplatkové povinnosti. V OZV nelze pro plnění ohlašovací povinnosti určovat náležitosti evidenční knihy, kterou má ubytovatel vést. Náležitosti evidenční knihy a podrobnosti jejího vedení a uchování upravuje přímo ZMP. Ohlašovací povinnost ke vzniku a zániku poplatkové povinnosti nenahrazuje povinnost vést evidenční knihu, protože tato povinnost je dána přímo zákonem.

Místní poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst

Předmětem poplatku je vydání povolení k vjezdu do míst, kde je vjezd dopravní značkou zakázán. Poplatníkem je fyzická nebo právnická osoba, které bylo vydáno povolení. Účelem poplatku je v první řadě regulace (ve směru omezení) pohybu

motorových vozidel v určité lokalitě, zpravidla v historické části města. V OZV se stanoví konkrétní sazba poplatku, popřípadě i paušální částka, ohlašovací povinnost, splatnost poplatku, osvobození, kterým lze rozšířit okruh osob, od kterých se poplatek vybírat nebude, případně lze v OZV stanovit úlevy na poplatku. Z hlediska právní jistoty poplatníků je třeba, aby v OZV byla vymezena místa, na která se bude režim vybírání poplatku vztahovat. Sazba může být diferencována podle jednotlivých vybraných míst. Uplatnění paušální částky je možné jen po dohodě s poplatníkem. Nelze stanovit různou výši poplatku pro právnické a fyzické osoby. OZV může také určit, že tento místní poplatek bude vybírán jen po určitou (přesně vymezenou) část kalendářního roku.

Místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj

Předmětem poplatku je každý povolený výherní hrací přístroj. Takto se pojímá takový výherní hrací přístroj, na který bylo vydáno rozhodnutí o povolení k provozování (na každý přístroj zvlášť) a došlo k jeho uvedení do provozu v daném místě potvrzené protokolem. Poplatníkem tohoto poplatku je česká právnická osoba se sídlem v České republice. Provozovatelem výherní hrací přístroj nemůže být právnická osoba se sídlem v zahraničí nebo fyzická osoba. V OZV může obec při stanovení ohlašovací povinnosti upravit povinnost provozovatele výherního hracího přístroje doložit správci poplatku protokol o zahájení nebo ukončení provozu podle § 5 vyhlášky č. 223/1993 Sb., o hracích přístrojích.

Místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

Předmětem poplatku je provoz systému obce nakládání s komunálním odpadem. Poplatníkem je fyzická osoba, která má v obci trvalý pobyt, nebo fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou nebo sloužící k individuální rekreaci, ve které není hlášena k trvalému pobytu žádná fyzická osoba. Pokud je taková stavba ve spoluvlastnictví více osob, mají tyto osoby zákonem stanovenou povinnost jednat v poplatkovém řízení společně a nerozdílně. Za domácnost může být poplatek odváděn společným zástupcem, za rodinný nebo bytový dům vlastníkem nebo správcem. Je třeba zdůraznit nesprávnost ustanovení OZV ve směru k ukládání jiných povinností společnému zástupci. Ten není z titulu svého postavení poplatkovým subjektem a z tohoto důvodu mu obec nemůže uložit např. ohlašovací povinnost za poplatníky, povinnost poplatek za poplatníky zaplatit apod. Při zavedení poplatku nemá obec možnost vyloučení jedné skupiny poplatníků resp. stanovení povinnosti poplatek platit jen jedné skupině. Okruh poplatníků jednoznačně určuje ZMP a obec nemůže zákon jakkoliv měnit. Poplatek je „místní daň“ a platí zde zásada oficiality. Pokud je úmysl jednu skupinu „pominout“, lze tak učinit využitím institutu osvobození, případně úlevy, individuálně prominutím. V OZV však není možno skupinu poplatníků vynechat. Dvousložkovou sazbu poplatku tvoří částka uvedená pod písmenem a) § 10b ZMP se stanovenou horní hranicí 250 Kč za osobu a kalendářní rok. U této částky obec

nezdůvodňuje v obecně závazné vyhlášce její výši. Částka uvedená pod písmenem b) § 10b ZMP je složka poplatku, kterou musí zastupitelstvo obce stanovit na základě skutečných nákladů obce předchozího roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu. Maximální výše je stanovena opět až do 250 Kč za osobu a kalendářní rok. Obec v OZV musí provést rozúčtování nákladů na každou osobu poplatníka. Výše druhé složky poplatku bude tedy záviset na množství netříděného komunálního odpadu a má motivační charakter ve směru tlaku na snižování množství tohoto odpadu umožňující snížení celkové výše poplatku.

Místní poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace

Předmětem zpoplatnění je zhodnocení stavebního pozemku, tj. rozdíl ceny stavebního pozemku bez možnosti připojení na stavbu vodovodu a kanalizace a ceny stavebního pozemku s možností takového připojení. Účelem tohoto místního poplatku je získání části nákladů, které obci vzniknou v souvislosti s investicemi na vybudování infrastruktury konkrétně na vybudování vodovodu a kanalizace v obci. Poplatek platí vlastník stavebního pozemku zhodnoceného možností připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace po 1. lednu 2002. Podmínkou je, aby tato infrastruktura byla vybudována obcí jako stavebníkem, a.j. pro obec jako stavebníka bylo vydáno stavební povolení. Pokud je pozemek ve spoluvlastnictví více osob, mají tyto osoby zákonem stanovenou povinnost jednat v poplatkovém řízení společně a nerozdílně. Pokud se týká pojmu „stavební pozemek“, zákon odkazuje na definici tohoto pojmu obsaženou v § 9 odst. 1 zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů. Sazba u tohoto místního poplatku je stanovena za 1 m², a to ve výši podle oceňovacích předpisů v roce, v němž bylo vydáno kolaudační rozhodnutí. Obec je vždy povinna sazbu stanovit jednotnou. Je omezena relativní horní hranicí dané způsobem výpočtu sazby místního poplatku (cena zhodnoceného stavebního pozemku minus cena nezahodnoceného stavebního pozemku). Paušální poplatek zde není možný.

II.

Při vymezení pojmu správy místních poplatků lze vycházet z nejširšího pojmu správy daní, tj. z pojmu, který zahrnuje veškeré činnosti správce daně (správce poplatku) na tomto úseku. V případě správy místních poplatků se jedná o právo činit veškerá opatření potřebná ke správnému a úplnému zjištění, stanovení a splnění poplatkových povinností, zejména o právo:

- **vyhledávat poplatkové subjekty,**
- **poplatky vyměřit, vybrat, vyúčtovat,**
- **poplatky vymáhat nebo kontrolovat.**

Výkon správy místních poplatků provádí obecní úřad na základě zmocnění obsaženého v ust. § 14 odst. 3 a § 15 zákona o místních poplatcích. Tento orgán je oprávněn provádět celé poplatkové řízení. Skutečnost, že výkon správy místních poplatků spadá plně do přenesené působnosti obce musí být zřejmá i z označení v záhlaví každého písemného opatření (rozhodnutí) obecního úřadu. Tato písemnost se v záhlaví označuje slovy „Obecní úřad“ („Městský úřad“) s uvedením názvu obce či města. Tomuto označení musí odpovídat i použité razítko, které je podstatnou náležitostí rozhodnutí vydaného ve věci místních poplatků.

Podle zákona o správě daní a poplatků postupují v poplatkovém řízení dále také daňové subjekty a třetí osoby.

Řízení o místních poplatcích podléhá zákonu o správě daní a poplatků za předpokladu, že zákon o místních poplatcích nestanoví jinak.

Zákon o místních poplatcích obsahuje zvláštní úpravu :

- **vydávání platebních výměrů** (mimo náležitosti tohoto rozhodnutí, které jsou předmětem úpravy ustanovení § 32 zákona o správě daní a poplatků),
- **zvýšení poplatků** při nezaplacení ve lhůtě splatnosti nebo zaplacení v nižší výši (penále, úrok z posečkání nebo splátek daně a úrok z prodlení se v místních poplatcích neuplatňují),
- **počítání prekluzivní lhůty**,
- **prominutí nebo snížení místních poplatků.**

Ostatní instituty zákona o správě daní a poplatků obecní úřad, jako správce místních poplatků, v řízení o poplatcích využívá s výjimkou těch ustanovení, které nelze uplatnit pro jejich jednoznačné využití pouze územními finančními orgány v daňovém řízení, např. ustanovení týkající se podání daňového řízení nebo hlášení, ustanovení, které řeší daňové nedoplatky a penalizaci nebo zvýšení daně.

V poplatkovém řízení se uplatňují základní zásady daňového řízení. Zásady vyjadřují obecná pravidla, na nichž spočívá celý postup řízení o místních poplatcích. Upravují nejen chování správce poplatku, ale i poplatkových subjektů a třetích osob v průběhu poplatkového jednání, jehož výsledkem je vydání individuálního správního aktu. Zásady mají právní závaznost, pokud další speciální ustanovení neobsahují výjimku (tj. průlom do některé z těchto zásad). Typickým příkladem je prolomení zásady mlčenlivosti v ustanovení § 24 tohoto zákona. Porušení některé ze zásad představuje vadu řízení. Z tohoto důvodu je nutné dbát, aby i aplikace jednotlivých ustanovení zákona o správě daní a poplatků byla v souladu s těmito základními zásadami.

Zásada zákonnosti zavazuje veřejnou moc činit pouze to, co jí zákon povoluje. Má absolutní platnost pro celé řízení. Představuje povinnost správce poplatku chránit zájmy státu a při této ochraně dbát na práva a právem chráněné zájmy poplatkových subjektů a třetích osob. Z této zásady je zřejmé, že o ochranu svých práv v poplatkovém

řízení musí projevit zájem i poplatkový subjekt nebo jiná osoba zúčastněná na řízení při využití procesních ustanovení tohoto zákona.

Zásada součinnosti vyjadřuje na straně jedné práv poplatkového subjektu úzce spolupracovat v řízení se správcem poplatku a na straně druhé též povinnost se správcem poplatku spolupracovat. Ten má také povinnost tuto součinnost s poplatkovým subjektem zajistit. Zásada součinnosti se uplatňuje v poplatkovém řízení prostřednictvím takových institutů jako je např. poplatková (daňová) kontrola, zahájení řízení, kdy správce poplatku má povinnost vyzvat poplatkový subjekt k odstranění všech formálních nebo věcných vad podání, na základě kterých je podání procesně nezpůsobilé projednání. Také oprávnění poplatkového subjektu nahlížet do spisu je projevem zásady součinnosti. Před vyměření místního poplatku platebním výměrem musí vždy předcházet výzva správce poplatku, na základě které požaduje sdělení rozhodných skutečností majících vliv na výši poplatkové povinnosti.

Správce poplatku musí také dodržovat **zásadu přiměřenosti**, tj. volit pouze takové přiměřené prostředky, které sice ještě umožňují dosáhnout cíle daňového řízení, ale které přitom daňové subjekty nejméně zatěžují.

Zásada hospodárnosti a rychlosti daňového řízení vyžaduje od správce poplatku takové jednání, které předpokládá rychlé dosažení základního cíle řízení při co nejmenším zatěžování poplatníka.

Zásada volného hodnocení důkazů předpokládá posuzování závažnosti a upotřebitelnosti všech důkazů správcem poplatku v souvislosti s jeho rozhodovací činností. Důkazní břemeno až na malé výjimky nese v poplatkovém řízení daňový subjekt. Pokud toto břemeno neunes, může mu správce poplatku vyměřit poplatek podle pomůcek, které si zajistí sám v poplatkovém řízení.

Zásada mlčenlivosti a zásada neveřejnosti představují silnou ochranu poplatníka, který má povinnost vypovědět správci poplatku v souvislosti se svou poplatkovou pohledávkou vše o svých osobních a majetkových poměrech. Vztahuje se nejen na správce poplatku, ale i na všechny osoby zúčastněné na řízení. Podmínky pro uplatnění mlčenlivosti jsou rozpracovány v ustanovení § 24 tohoto zákona včetně kritérií pro její prolomení.

Na základě těchto zásad má pracovník obecního úřadu povinnost zachovávat mlčenlivost o všem, co se při poplatkovém řízení nebo v souvislosti s ním dozvěděl (o poměrech poplatkového subjektu a to jak osobních, tak souvisejících s jeho majetkovými poměry nebo s jeho podnikáním). V praxi to znamená, že tento pracovník nemůže předat k posouzení, ke kontrole nebo k rozhodnutí spisový materiál jednotlivých poplatníků ani jmenovitý soupis poplatkových dlužníků nebo jinou databázi jinému orgánu obce anebo jiné právnické nebo fyzické osobě.

Zásada oficiality stanoví povinnost správce poplatku zahájit řízení a určit jeho předmět i z vlastního podnětu a to vždy, jakmile došlo ke vzniku poplatkové pohledávky. V praxi to u místních poplatků znamená, že po zavedení poplatku obecně závaznou vyhláškou nemůže obec rozhodovat o tom, zda poplatek vybere nebo

nevybere. Rozhodovat o dopadu poplatkového zatížení na některé okruhy občanů může obec pouze prostřednictvím institutu osvobození nebo úlevy, které stanoví v obecně závazné vyhlášce nebo na žádost poplatníka může poplatkovou povinnost snížit nebo prominout.

Zásada neformálnosti znamená, že při poplatkovém řízení se bere v úvahu vždy faktický stav, nikoliv jeho formální označení.

Zásada rovnosti všech daňových subjektů předpokládá rovné postavení poplatkových subjektů při jednání před správcem poplatku. Pokud má správce poplatku možnost volné úvahy, zda udělí oprávnění, uloží povinnost, omezí právo, musí při stejných situacích rozhodnout stejným způsobem. Je třeba poukázat i na skutečnost, že se jedná pouze o stejná procesní práva a povinnosti toho okruhu daňových subjektů, které jsou i ve shodném procesním postavení.

Fáze poplatkového řízení

Přípravné řízení - evidence poplatkových subjektů na základě ohlašovací povinnosti tj. povinnosti, kterou plní poplatkový subjekt. Dále do přípravného řízení spadá vyhledávací činnost. Mezi instituty typické pro vyhledávací činnost patří především místní šetření (uplatňuje se nejvíce u místního poplatku za zvláštní užívání veřejného prostranství, u místního poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj). Důležité je také plnění součinnosti třetích osob zúčastněných na poplatkovém řízení, tj. osob svědků, osob předzvědných, právnických a fyzických osob majících nějaké písemné dokumenty, státních orgánů, soudů, znalců, tlumočnicků, auditorů, apod. Nesplnění povinnosti součinnosti lze postihnout pokutou, neboť se jedná o nesplnění povinnosti nepeněžité povahy. Správci poplatku jsou povinni o údajích získaných od třetích osob zachovávat mlčenlivost.

Vyměřovací řízení a vymáhací řízení - pro stanovení a vybírání místních poplatků je rozhodující vydání obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích. Procesní ustanovení, které mají přednost před aplikací obecného procesního předpisu (zákona o správě daní a poplatků) jsou ust. § 11 až 16 zákona o místních poplatcích.

Poplatník má povinnost podle konkrétní sazby poplatku obsažené v obecně závazné vyhlášce vypočítat si výši poplatku a zaplatit ho v termínu splatnosti určeném obcí rovněž ve vyhlášce. Teprve v případě nesplnění této povinnosti ze strany poplatníka vydává obec rozhodnutí, kterým je platební výměr. Jako sankční opatření může výši poplatku v případě nezaplacení včas nebo ve správné výši zvýšit poplatek až na trojnásobek. Stejný postup využije správce poplatku i v případě vybírání poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt, kde osobou povinnou poplatek odvést včas a ve správné výši je plátcem poplatku, tj. ubytovatel.

Platební výměr je rozhodnutí, kterým se v daňovém (poplatkovém řízení) vyměřuje daň. Toto rozhodnutí musí splňovat náležitosti rozhodnutí stanovené v ust. § 32 zákona o správě daní a poplatků. Náležitosti platebního výměru jsou označeny

orgánu, který platební výměr vydal, označení příjemce, datum vydání, číslo platebního výměru, výroková část, poučení o možnosti podat opravný prostředek. Je nutné podotknout, že podstatnou náležitostí platebního výměru není odůvodnění. Obecní úřad nemůže využít pro vyměření místních poplatků hromadný předpisný seznam, neboť využití tohoto způsobu vyměření zákon o místních poplatcích nepřípouští.

Pro vydání platebního výměru zákon stanoví prekluzivní lhůty, jejichž uplynutím zaniká právo na vyměření nebo doměření poplatku. Poplatek nelze vyměřit ani dodatečně, jestliže uplynuly tři roky od konce kalendářního roku, ve kterém vznikla poplatková povinnost. Pokud dojde před uplynutím tříleté lhůty k provedení jakéhokoliv úkonu směřujícího k vyměření nebo doměření poplatku, běží tato lhůta znovu od konce roku, v němž byl poplatkový subjekt o tomto úkonu spraven. Tímto úkonem je nejčastěji výzva podle ustanovení § 43 a §44 zákona o správě daní a poplatků. K obnovení prekluzivní lhůty může dojít i opakovaně, nejdéle však do deseti let od konce kalendářního roku, ve kterém poplatková povinnost vznikla. K uplynutí prekluzivní lhůty musí správce poplatku přihlédnout z úřední povinnosti a tuto lhůtu nelze prodloužit.

Od prekluzivní lhůty je nutné odlišit promlčecí lhůty, které jsou obsahem ustanovení § 70 zákona o správě daní a poplatků. Samotné promlčení práva poplatek vybrat na rozdíl od prekluze neznamená zánik práva a správce poplatku je povinen zaplacení poplatku požadovat tj. poplatek vymáhat jako kdyby k promlčení nedošlo. K promlčení přihlíží pouze tehdy, jestliže poplatník námitku promlčení uplatní. Obecná promlčecí lhůta je šestiletá. Tato lhůta se přerušuje a počíná vždy běžet znovu po uplynutí kalendářního roku, ve kterém byl poplatník spraven o úkonu správce poplatku zajišťujícího vybrání nebo vymožení poplatku. Nejdelší lhůta k vybrání poplatku je dvacetiletá.

Pokud jsou místní poplatky zavedeny obecně závaznou vyhláškou, jsou poplatníci povinni místní poplatky zaplatit a obecní úřad má povinnost místní poplatky řádně vybrat. Zákon o místních poplatcích stanoví oprávnění pro obec poskytnout osvobození nebo úlevu od poplatku. Tyto instituty jsou obsahem obecně závazné vyhlášky. Obec je ovšem ještě oprávněna v individuálních případech místní poplatek prominout nebo snížit.

III.

Do působnosti veřejného ochránce práv spadá posuzovat a prošetřovat postup správců místních poplatků, a na základě takto získaných poznatků zaujímat zobecňující stanoviska. Ta jsou obsažena především v souhrnných zprávách, předkládaných každoročně Poslanecké sněmovně, kdy v řadě případů ochránce sněmovně doporučuje, aby požádala vládu o řešení konkrétní problematiky.

1. Ručení osob povinných výživou k nezletilým poplatníkům místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

Nejprve chci hovořit o problematice nezletilých poplatníků a místního poplatku za systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Zavede-li obec tento místní poplatek za komunální odpad, stávají se poplatníky všechny fyzické osoby s trvalým pobytem v obci bez ohledu na svůj věk nebo finanční soběstačnost. Pokud rodiče, kteří mají obecnou vyživovací povinnost vůči svým dětem poplatek neuhradí, dojde k jeho vyměření poplatníkovi – dítěti (pro nedostatek způsobilosti k právním úkonům však doručuje obecní úřad rozhodnutí rodičům jakožto zákonným zástupcům). Vzhledem k zákonnému vymezení okruhu poplatníků ani při vyměření nedoplatku nemůže úřad částku vymáhat přímo na rodičích. Postihnout lze totiž pouze majetek poplatníka, tedy dítěte. Stává se také, že obecní úřady vyčkávají, až děti nabudou zletilosti. Nic netušící děti, respektive dospělci následně obdrží výzvy k úhradě nedoplatků na místních poplatcích.

Veřejný ochránce práv proto v souhrnné zprávě za rok 2008 doporučil Poslanecké sněmovně, aby požádala vládu o předložení novely zákona o místních poplatcích, která by zakotvila zákonné ručení osob povinných výživou k nezletilým poplatníkům místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

K tomu lze dodat, že Ministerstvo financí již předložilo návrh zákona, kterým se mění zákon o místních poplatcích, kdy po novelizaci § 10b odst. 1 písmena a) by výslovně za poplatek za nezletilou osobu ručil v rozsahu nedoplatku na poplatkové povinnosti její zákonný zástupce nebo osoba, která za ní jedná na základě pravomocného rozhodnutí. Došlo tak ke stanovení povinnosti uhradit poplatek za nezletilé děti osobám, které za ně jednají na základě jiného právního předpisu (občanský zákoník) nebo pravomocného rozhodnutí příslušného úřadu (soud, správce daně).

2. Souběh důchodů a místní poplatek ze psů

Ochránce se setkává s podněty osamělých držitelů psů – důchodců, kteří v době života manžela (manželky) platili sníženou sazbu místního poplatku ze psů (maximálně 200 Kč), po jeho (její) smrti jim však již obec nechtěla sníženou sazbu přiznat a žádala zaplatit až 1 500 Kč. Předmětem sporu je výklad ustanovení § 2 odst. 3 zákona o místních poplatcích: „Sazba poplatku ze psa, jehož držitelem je poživatel invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmů, anebo poživatel sirotčího důchodu, činí až 200 Kč za kalendářní rok.“

Ochránce má za to, že je nutno přiznat sníženou sazbu i v případě tzv. souběhu důchodů. Svůj názor zakládá jak na výkladu platného textu právní úpravy, tak na jejím srovnání s úpravami dřívějšími, která přiznávala sníženou sazbu i v případě souběhu

důchodů, a to ve spojení s důvodovou zprávou k novele (zákon č. 229/2003 Sb.), která nedeklaruje úmysl zúžit rozsah poplatníků, na něž se vztahuje snížená sazba.

Ustanovení § 2 odst. 3 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, účinném od 1. ledna 1991 do 31. prosince 2003 pravilo: „*Sazba poplatku ze psa, jehož vlastníkem je poživatel invalidního, starobního a vdovského důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmu, činí až 200 Kč ročně.*“

Novela do výčtu (mimo jiné) včlenila vdovecký důchod a ačkoliv použila spojku „nebo“, stalo se tak mezi důchody, jejichž souběh není možný, a nelze tvrdit, že se tak změnil dřívější souřadný výčet důchodů. Úmysl zúžit okruh poplatníků, jimž náleží snížená sazba poplatku, neplyne ani z důvodové zprávy k novele.

Bez zajímavosti v tomto ohledu ostatně není ani starší úprava. Pro porovnání lze poukázat na text vyhlášky Ministerstva financí č. 216/1988 Sb., o místním poplatku ze psů a o lázeňském poplatku, účinné do 31. 12. 1990: „*Národní výbor stanoví vyšší poplatku ze psů za jednoho psa v rozpětí od 30 Kčs do 1000 Kčs ročně; jestliže je držitel psa osamělý důchodce do 400 Kčs ročně. Za každého dalšího psa se horní hranice tohoto rozpětí zvyšuje na 1500 Kčs.*“

Krom toho pro nepřiznání snížené sazby v případě souběhu důchodů neexistuje ani žádný faktický důvod. Úhrn příjmu poživatelky (poživatele) starobního a vdovského (vdoveckého) důchodu může být často nižší než příjem jiné osoby požívající pouze starobní důchod. Pominout nelze ani nepříznivé dopady právní úpravy v průběhu času. Po dobu života manžela bude držitelce psa – důchodkyni – náležet snížená sazba poplatku. V případě úmrtí manžela by později z důvodu souběhu důchodů (starobního s vdoveckým) neměla nárok na sníženou sazbu, ačkoliv se její životní úroveň jistě nezvýší. Poznatky ochránce svědčí o tom, že některá města poté co jim byl objasněn ochráncův právní názor, požadovala po poplatnících i nadále poplatek do maximální výše 200,- Kč.

3. Místní poplatek za komunální odpad a zahradní chatky

V oblasti správy místních poplatků ochránce obdržel rovněž několik podnětů vlastníků tzv. zahradních chatek, kteří napadli vyměření poplatku za komunální odpad, neboť podle jejich názoru není zahradní chatka stavbou určenou pro individuální rekreaci. Úřady v těchto případech poplatky vyměřily podle údajů o způsobu využití stavby uvedených v katastru nemovitostí. Ochránce proto upozornil, že tyto údaje nejsou závazné, a nelze na nich proto bez dalšího založit rozhodnutí o poplatkové povinnosti. Jestliže tedy vlastník v řízení namítne, že stavba není určena k individuální rekreaci, je potřeba vycházet primárně z rozhodnutí stavebního úřadu. Zde ochránce konstatoval, že pokud byla stavba skutečně kolaudována jako zahradní chatka, nejedná se o stavbu určenou k individuální rekreaci a poplatek za ni může být vybírán pouze tehdy, pokud je bez ohledu na své určení skutečně k individuální rekreaci využívána.

Podle ochránce není zahradní chatka to samé co zahrádkářská chata. Pokud byla určitá stavba kolaudována bez dalších podrobností jako „zahradní chatka“, nelze bez dalšího dospět k závěru, že jde o stavbu určenou k individuální rekreaci, protože nejde o „zahrádkářskou chatu“, tedy o stavbu jmenovanou zrušeným ustanovením §3 písm. d) vyhlášky č. 137/1998 Sb., která by nadto byla stavbou pro individuální rekreaci ve smyslu dřívější vyhlášky č 83/1976 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, ve znění pozdějších předpisů - Pro účely této vyhlášky se rozumějí ... d) stavba pro individuální rekreaci (například rekreační domek, chata, rekreační chalupa, zahrádkářská chata) je jednoduchá stavba, která svými objemovými parametry, vzhledem a stavebním uspořádáním odpovídá požadavkům na rodinnou rekreaci, ...

Má-li se vycházet ze stavební dokumentace, je nezbytné vycházet nikoliv z úmyslu stavebního úřadu, ale z projevu tohoto úmyslu zachyceného v kolaudačním rozhodnutí. Kolaudaci stavby jako „zahradní chatky“ lze stejně dobře vyložit tak, že stavební úřad chtěl odlišit charakter kolaudované stavby od „zahrádkářské chaty“, i tak, že faktický rozdíl neviděl, případně termíny neúmyslně zaměnil. V případě nejasností každopádně nezbyvá, než s přihlédnutím k pravidlu „v pochybnostech ve prospěch“ konstatovat, že v takovém případě stavba není určena k individuální rekreaci.

Veřejný ochránce práv se současně domnívá, že jako „zahrádkářská chata“ nikdy nemohla (neměla) být kolaudována stavba určená převážně k úschově náradí a krátkodobému úkrytu před náhlou nepohodou. Uvedený faktický způsob využití stavby ochránce obecně nepovažuje za rodinnou ani individuální rekreaci.

Správce místního poplatku v případě, že jsou jeho rozhodnutí napadena odvoláním s námitkou, že objekt není stavbou určenou nebo sloužící k individuální rekreaci, a odkazem na výsledky státního stavebního dohledu, by se měl s touto námitkou vypořádat sám (a případně odvolání vyhovět), jinak měl tuto povinnost naplnit odvolací orgán. Stav zápisů v katastru nemovitostí totiž není pro posouzení druhu stavby závazným.

Na ochránce se obracejí také vlastníci rekreačních chat, kteří si stěžují, že po nich obec požaduje úhradu místního poplatku za provoz systému nakládání s komunálním odpadem, přestože tohoto systému nevyužívají (kontejner k odkládání odpadu je umístěn na obtížně přístupném stanovišti) a odpady odvázejí do místa trvalého bydliště. Ochránce v těchto případech zastává názor, že povinnost zařadit se do systému odvozu komunálního odpadu a podrobit se jeho zpoplatnění je uložena všem fyzickým osobám. Umístění sběrných míst mimo dosah poplatníka tak nezbavuje poplatníka jeho povinnosti uhradit poplatek (pokud se na něj samozřejmě nevztahuje osvobození od místního poplatku nebo obec nevyhověla jeho žádosti o prominutí). Systém by však měl stanovit sběrná místa tak, aby byla dostupná a poplatníci tak mohli reálně plnit povinnost odkládat odpad na místech stanovených obcí. Ochránce proto v konkrétních případech obci doporučil sběrný systém vhodně upravit.

4. Útulky pro ztracené nebo opuštěné psy a vyměření místního poplatku ze psů

Ochránce se zabýval případem, kdy obecní úřad vyměřil poplatek ze psů provozovateli psího útulku a odmítl vyhovět jeho žádosti o prominutí poplatku. Ve většině případů jsou psí útulky zřizovány obcemi, a proto se na ně vztahuje osvobození přímo ze zákona (§ 2 odst. 2 zákona o místních poplatcích). U jiných provozovatelů psích útulků však záleží na úvaze konkrétní obce, zda držení psů v útulku zpoplatní. Ochránce v řešeném případě sice nenapadl vlastní vyměření poplatku, neboť měl za to, že závěr o tom, že útulek byl držitelem psů, je správný, poukázal však na riziko rozporu zákona o místních poplatcích s ústavním pořádkem (zákaz diskriminace) a na obecnou nelogičnost zpoplatnění. Z pohledu občanského práva totiž u zpoplatnění psů umístěným v neobecním útulku dochází k paradoxní situaci, neboť opuštění psi jsou ve vlastnictví obce (§ 135 odst. 1 občanského zákoníku). Jestliže se potom provozovatel útulku stará o obecní majetek, jeví se zpoplatnění psů nelogické a nespravedlivé. S ohledem na konkrétní okolnosti případu proto ochránce doporučil obecnímu úřadu alespoň prominutí vyměřeného poplatku.

O věci rozhodl Nejvyšší správní soud (rozhodnutí 2 Afs 107/2007 – 168 z 23. 1. 2008), kdy dle jeho názoru podstata péče o opuštěné psy zjevně nespočívá v podnikání (tzn. v činnosti vykonávané za účelem zisku) či v uspokojování vlastních zájmů poplatníka (soukromého útulku), nýbrž výhradně ve službě veřejnosti. Podstata této činnosti totiž není ničím jiným, než určitým odběremeněním veřejné správě od jejích nezadatelných povinností (viz např. ustanovení § 35 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích).

Na případ lze dle Nejvyššího správního soudu aplikovat ustanovení § 129 občanského zákoníku, výklad dle tohoto ustanovení je možný, racionální a odpovídá podstatě problému.

Právní výklad tak je založen na úvaze, že poplatníkem předmětného poplatku je pouze takový držitel, na něhož dopadají pojmové znaky držitele věci obsažené v ustanovení § 129 občanského zákoníku. Jestliže je podle odst. 1 cit. ustanovení držitelem „ten, kdo s věcí nakládá jako s vlastní nebo kdo vykonává právo pro sebe“, což v případě útulku pro psy zjevně naplněno není, není útulek vůbec poplatníkem poplatku ze psů. Toto vynětí z okruhu subjektů s poplatkovou povinností se samozřejmě týká všech útulků, bez ohledu na osobu zřizovatele. Takto viděno proto výslovné zákonné konstatování osvobození od poplatku ze psů osoby provozující útulek zřízený obcí Nejvyšší správní soud považuje za zcela nadbytečné a poněkud zavádějící.

Veřejnému ochránci práv bylo známo, že o věci rozhodují správní soudy. Ve své závěrečné zprávě se proto vyjádřil mimo jiné tak, že by soud mohl využít ustanovení § 95 odst. 2 Ústavy. - „Dojde-li soud k závěru, že zákon, jehož má být při řešení věci použito, je v rozporu s ústavním pořádkem, předloží věc Ústavnímu soudu.“ Nejvyšší správní soud však při svém rozhodování vycházel ze zásady priority ústavně konformního výkladu zákona před jeho derogací. A protože v projednávané věci

možnost ústavně souladného výkladu podle přesvědčení soudu – byť s určitou mírou obtížnosti - existovala, bylo zbytečné postupovat podle čl. 95 odst. 2 Ústavy.

Vhledem k rozpornosti právní úpravy se ochránce v Souhrnné zprávě za rok 2007 rozhodl podat Poslanecké sněmovně doporučení ke změně právní úpravy, která by měla spočívat v osvobození všech provozovatelů psích útulků, bez ohledu na to, zda jsou zřízeny obcí.

Novela zákona o místních poplatcích připravená Ministerstvem financí reaguje již od místního poplatku ze psů osvobozuje všechny osoby provozující útulek pro ztracené nebo opuštěné psy.

5. Postup správce místního poplatku při vymáhání nedoplatku na místním poplatku.

Obecně ochránce vítá ty případy, kdy obce exekuci provádějí vlastními silami. Pokud se však úřad již rozhodne pro exekuci prostřednictvím soukromého exekutora, má ochránce za to, že (vyjma odůvodněných případů) by úřady měly být schopny sepsat návrh na nařízení exekuce samy a nevyužívat k těmto opakovaným (formulářovým) podáním advokátů, a nezvyšovat tím neúměrně zatížení dlužníků.

Veřejný ochránce práv ve svých souhrnných zprávách opakovaně upozorňoval na to, že obecní úřad v pozici správce místního poplatku se může dopustit porušení zásady přiměřenosti daňového řízení. Stane se tak zejména tehdy, převyšuje-li výše nákladů exekuce (případně také jiných nákladů) několikanásobně celkovou částku vymáhaného nedoplatku, pokud přitom správce místního poplatku mohl bez jakýchkoliv překážek a neúměrného zatížení nařídit a provést sám exekuci stejným způsobem jako exekutor.

K tématu lze uvést příklad, kdy stěžovatel napadl samotné vyměření místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů sdělením, že odpad nevytváří, protože není povinen tyto „služby“ z důvodu jejich ne-využívání hradit. Brojil pak také proti postupu obecního úřadu při vymáhání místního poplatku. Namítl, že Česká správa sociálního zabezpečení provádí srážky z jeho důchodu, ačkoliv o exekučním řízení nebyl informován obecním úřadem ani soudním exekutorem. Měl za to, že nařízení exekuce nebylo řádně projednáno, a on tak nemohl uplatnit své námítky.

Ochránce šetřením zjistil, že se obecní úřad sám nevypořádal s odvoláními stěžovatele proti platebním výměřům ani je nepostoupil k rozhodnutí nadřízenému orgánu. Přestože odvolání nenabyla právní moci, vyznačil na nich doložku právní moci. Při vymáhání nedoplatku pak postupoval v rozporu se zásadou přiměřenosti (hospodárnosti) daňového řízení. Částečně z nedostatku znalosti vlastních oprávnění předal případ advokátovi a ten pak v zastoupení požádal o výkon rozhodnutí soudního

exekutora. Exekuce byla následně vedena formou srážky z důchodu. Výše nákladů exekuce a nákladů oprávněného (celkem 8 910 Kč) tak několika-násobně převýšila celkovou částku nedoplatku (525 Kč), a to zcela zbytečně s ohledem na to, že obecní úřad je sám oprávněn nařídit exekuci (mimo jiné vydáním exekučního příkazu na srážku ze mzdy – z důchodu). Námitky stěžovatele směřující proti existenci jeho povinnosti úhrady místního poplatku z důvodu nevytváření odpadu musel ochránce s ohledem na právní úpravu odmítnout.

Již v průběhu šetření obecní úřad postoupil odvolání nadřízenému orgánu. V důsledku zjištění formálních vad rozhodnutí, které stěžovatel nenapadal, pak došlo k ověření neplatnosti rozhodnutí. (Na povinnosti stěžovatele k úhradě poplatku to nic nezmění, byla vydána nová, formálně bezvadná rozhodnutí.) Obecní úřad ochránce doložil, že exekutora o ověření neplatnosti rozhodnutí informoval a požádal jej o zastavení exekuce. Exekucí vymožené prostředky byly stěžovateli vráceny, za pochybení se mu obecní úřad omluvil. Na návrh ochránce obecní úřad zajistil proškolení svých úředníků.

ODPOVĚDI MINISTERSTVA FINANČÍ NA DOTAZY K MÍSTNÍM POPLATKŮM

1. Vztahuje se poplatek za komunální odpad také na podnikatele?

Nevztahuje, protože komunální odpad produkuje pouze fyzická osoba při své běžné činnosti, v podstatě jde o odpad produkovaný v domácnosti. Pokud fyzická osoba podnikající nebo právnická osoba produkuje odpad, není svým charakterem komunálním odpadem a tyto osoby platí za odpad v jiném režimu.

2. Jaká odborná způsobilost je třeba pro pracovníky obecního úřadu při výběru místních poplatků?

Jedná se o odbornou způsobilost v oblasti daní. K otázce, zda ji musí mít všichni pracovníci nebo jeden nejméně kompetentní se vyjádřit, ale domnívám se, že by ji měli mít všichni pracovníci, kteří se na činnosti výkonu správy místních poplatků podílí.

3. Poplatek za povolení vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných částí obcí a měst?

Pokud obce mají zájem tento poplatek na svém území zavést, učiní tak obecně závaznou vyhláškou o místních poplatcích. Rozhodnutí o tom, zda obec poplatek zavede přísluší pouze do pravomoci příslušné obce.

4. Poplatek za užívání veřejného prostranství - pojízdné prodejny?

Pokud jde o zpoplatnění záboru veřejného prostranství upozorňuji na rozsudky některých krajských soudů vztahující se ke zpoplatnění zvláštního užívání veřejného prostranství umístěním prodejního zařízení. Rozsudky se podrobně zabývaly řešením několika otázek:

1. Prodejní zařízení k poskytování služeb ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1 zákona o místních poplatcích, je věc určená k tomu, aby byla používána při prodeji zboží tím způsobem, že zboží z ní bude nabízeno s možností bezprostředního uzavření kupní smlouvy, případně v ní zboží může být současně též vystaveno či uskladněno.

2. Význam pojmu „umístit“ (prodejní zařízení) nejedná se o právní pojem a proto je nutné jeho význam dovodit z výkladu jazykového, v němž dle názoru Jazykového ústavu České akademie věd v Praze znamená „dát věc na místo, určit

pro ni místo“. Uvedený pojem lze tedy v kontextu zákona o místních poplatcích vyložit pouze tak, že k umístění prodejního zařízení dojde tehdy, je-li předem pro toto zařízení prostorově vymezena část veřejného prostranství, kde bude následně toto zařízení postaveno.

3. Prodejní zastávky vozidel na pozemních komunikacích není možné posuzovat jako umístění prodejního zařízení na veřejném prostranství ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1 zákona o místních poplatcích.

Závěr: Automobily kriteria prodejního zařízení mohou splňovat, neboť jde o speciálně upravená dodávková vozidla sloužící k okamžitému prodeji nabízeného zboží z ložné plochy. Nedochozí však dle závěru soudů k „umístění“ prodejního zařízení“ neboť tato vozidla (byť zastavují za účelem prodeje v určitém předem ohlášeném čase a lokalitě) nezastavují na konkrétním správním orgánem vymezeném místě. Dle názoru soudů je žádoucí, aby předem bylo prostorově vymezena část veřejného prostranství, kde bude následně toto zařízení postaveno.

5. Jaká je budoucnost poplatku za odvoz komunálního odpadu?

Na základě požadavků obcí a ve spolupráci se Svazem měst a obcí a s vědomím Kanceláře veřejného ochránce práv Ministerstvo financí vypracovalo a navrhlo úpravu poplatku za provoz systému nakládání s komunálním odpadem v novele zákona o místních poplatcích, která byla předložena vládě. O stanovisku vlády k tomuto návrhu zákona jsem již přítomně informovala. O skutečnosti, jakou úpravu zpoplatnění bude případně navrhopat Ministerstvo životního prostředí v návrhu zákona o odpadech, je předčasné hovořit.

6. Jaká je budoucnost § 16 zákona o místních poplatcích?

V souvislosti s novou úpravou daňového řádu a zákona, kterým se upravují další právní předpisy v souvislosti s daňovým řádem (v současné době jsou oba zákony projednávány v Poslanecké sněmovně) je navrženo zrušení tohoto ustanovení. Obce budou i nadále oprávněny stanovit úlevu nebo osvobození od poplatku v obecně závazné vyhlášce.

7. Nezletilé děti - je nutné platební výměry doručovat oběma rodičům?

Nikoliv, oba rodiče jsou zákonnými zástupci nezletilce. Postačí, když je doručeno jednomu z nich.

8. Obec u poplatku za veřejné prostranství nestanoví u některého druhu sazbu za m²/den, ale např. týdenní paušální částku. Je to možné? Domnívám se, že je nutné stanovit i částku za m²/den, protože zábor může trvat méně než celý týden.

Stanovení sazby poplatku pomocí paušální částky může být problematické. Výše sazby tedy i paušálu musí být vždy obsahem obecně závazné vyhlášky. Pokud je stanovena paušální částka, může skutečně dojít ke sporu, kdy konkrétní poplatník bude namítat, že zábor veřejného prostranství prováděl pouze např. dva dny a nelze tedy využít týdenní paušální částku.

9. Neuvažuje se o novele místního poplatku za komunální odpad, kde by se zvýšila maximální sazba poplatku?

Uvažovalo se, zvýšení horní hranice sazby bylo obsahem již zmiňované novely zákona o místních poplatcích.

10. Poplatek z ubytovací kapacity.

Tento poplatek vychází z kolaudačního rozhodnutí o účelu stavby. V minulosti byl problém spočívající ve skutečnosti, že poplatku z ubytovací kapacity podléhalo i přechodné ubytování za úplatu v rodinných domech a rekreačních objektech. Vzhledem k tomu, že obce měly velké problémy v oblasti dokazování s tím, že v těchto objektech je někdo ubytován za úplatu, bylo znění tohoto poplatku v zákoně upraveno do současné podoby a poplatek se vybírá pouze z využitých lůžek v zařízeních určených k přechodnému ubytování.

11. Poplatek ze psů. Obec má schválenou obecně závaznou vyhlášku o poplatcích ze psů. V současnosti je místními občany kritizována z nerovného přístupu a diskriminace. Problém spočívá v tom, že v obci žije v pronajatých rodinných domcích větší počet obyvatel, kteří nemají trvalý pobyt na území ČR a v těchto pronajatých nemovitostech mají v držení několik psů.

Zákon o místních poplatcích stanoví, že poplatníkem je držitel psa, kterým je fyzická nebo právnická osoba mající trvalý pobyt nebo sídlo na území České republiky. Pokud by měl být poplatek placen tam, kde je pes skutečně chován, bez vazby na trvalý pobyt nebo sídlo domnívám se, že by musela být poplatková povinnost vázána na ohlašovací povinnost poplatníka k pobytu v obci a s největší pravděpodobností by se zvýšila administrativní náročnost tohoto poplatku a ztížila kontrola plnění poplatkových povinností.

12. Obec má schválenou OZV o MP za odpad. Je však pod neustálou kritikou trvale žijících obyvatel, kteří odmítají platit místní poplatek z toho důvodu, že v obci žijí občané, kteří si pronajali k dlouhodobému bydlení objekty, které jsou kolaudovány jako objekty k trvalému bydlení. Jak má obec v tomto případě postupovat, když tyto nájemci, kteří nejsou v obci trvale hlášeni k pobytu a bydlí v objektu, který není určen jako stavba k individuální rekreaci, plně užívají všech požitků, které jim obec zabezpečuje?

Ministerstvo financí na připomínky obcí tohoto charakteru reagovalo a řešilo je v novele zákona o místních poplatcích, o které jsme již hovořili. V současné době jsou poplatníky tohoto poplatku pouze fyzické osoby s trvalým pobytem nebo fyzické osoby vlastníci stavbu určenou nebo sloužící individuální rekreaci.

13. Je v souladu se zákonem, aby obec v OZV stanovila sazbu MP za užívání veřejného prostranství na 10-ti násobek při užívání veřejného prostranství pro umístění cirkusů?

U cirkusů nikoliv. Zvýšená sazba může být využita pouze při umístění prodejních nebo reklamních zařízení, lunaparků a jiných atrakcí.

14. Je přípustné v OZV stanovit výši úlev jinak než konkrétní částkou, tj. „ve výši ...Kč“? - obce totiž mají tendenci uvádět výši úlev v procentech (např. „úleva ve výši 50%“).

Obec je ve smyslu ustanovení § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích oprávněna v obecně závazné vyhlášce o místních poplatcích stanovit mimo jiné úlevy popř. osvobození od místního poplatku. Zákon v případě úlev neobsahuje žádné podrobnosti. Z daného tedy vyplývá, že pokud obec stanoví úlevu na místním poplatku v korunách nebo procentuální částkou nedostává se do rozporu se zákonem. Předpokládá se, že procentuální částku využije především u poplatku ze vstupného, jehož sazba je v zákoně stanovena procentem.

15. Lze v OZV stanovit způsob úhrady poplatků, resp. stanovit v OZV jen některé ze způsobů úhrady poplatků, které jsou stanoveny v § 59 odst. 3 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů?

Způsoby placení místních poplatků (a ostatních daní) jsou uvedeny v taxativním výčtu v ustanovení § 59 odst. 3 zákona o správě daní a poplatků. Jiným způsobem, než zákon stanoví, nelze poplatky uhradit. Místní poplatky je možné platit bezhotovostním převodem z účtu, v hotovosti nebo přeplatkem na jiném poplatku (viz ustanovení § 64 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků). Způsob, jakým místní poplatky budou uhrazeny, si zvolí poplatkový subjekt. Obec nemůže obecně závaznou vyhláškou omezit právo poplatkového subjektu na výběr jednoho ze způsobů placení. Ve vyhlášce obec může pouze určitý způsob placení doporučit a uvést informace o číslu bankovního účtu a banku, u které je příslušný účet veden.

16. Lze vybírat tento poplatek v případech, kdy přechodné ubytování k rekreaci za úplatku je poskytováno v zařízeních, která nejsou určena k poskytování přechodného ubytování ?

Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt platí fyzická osoba, která za úplatu pobývá v lázeňském místě nebo v místě soustředěného turistického ruchu za účelem rekreace nebo léčení, pokud neprokáže jiný důvod pobytu. Úplatnost pobytu fyzické osoby v daném místě je jedním z rozhodujících kritérií pro vybrání místního poplatku. Charakter zařízení není rozhodný. Zákon nevyžaduje, že poplatku podléhá pouze pobyt v zařízeních určených pro přechodné ubytování tj. v hotelu, motelu, penzionu, ale poplatek lze vybírat např. i za ubytování v rodinných domech nebo bytových jednotkách.

17. Jsou poplatníky tohoto poplatku osoby starší 18 let přechodně ubytované za úplatu při pobytech spojených např. s jazykovou výukou nebo při sportovních pobytech (lyžařský výcvik, sportovní soustředění oddílů) ?

Poplatníkem poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt je fyzická osoba splňující podmínky v zákoně o místních poplatcích, pokud se na ní nevztahuje osvobození stanovené zákonem nebo obecně závaznou vyhláškou. Prokázání jiného důvodu pobytu než je léčení nebo rekreace nese poplatník. Nositelem důkazního břemene není správce poplatku, tj. obecní úřad. V uvedeném případě jsou osoby starší 18 let poplatníky uvedeného poplatku, pokud neprokáží např. že byly na uvedenou akci vyslány zaměstnavatelem nebo že jsou studující.

18. Obec má stanovenou denní sazbu poplatku za užívání veřejného prostranství, paušální stanovuje takto: „Týdenní paušální částka se stanoví ve výši pětinasobku, měsíční ve výši dvacetinasobku a roční ve výši dvěstěnasobku příslušné denní sazby.“ Lze takto stanovit paušální sazbu?

Teoreticky lze takto stanovenou paušální částku u poplatku za užívání veřejného prostranství využít. Z praktického hlediska je však nutné, aby byla paušální částka přiřazena vždy ke konkrétnímu způsobu zvláštního užívání veřejného prostranství o stejném základu místního poplatku. Např. při záboru veřejného prostranství umístěním prodejního zařízení o výměře 10 m² je stanovena sazba 5 Kč za každý i započatý m² a každý započatý den, tj. 50 Kč denně. Týdenní paušální částka se stanoví ve výši pětinasobku této sazby.

19. Pro usnadnění inkasa poplatku za užívání veřejného prostranství je výběr poplatku svěřen třetí osobě, např. správci tržnice, pořadateli poutí. Tato osoba pak odvede obci jakýsi předem domluvený paušál. Sama však není poplatníkem daného poplatku, neboť sama veřejné prostranství zpoplatňovaným způsobem nevyužívá. Dochází tak ze strany obce k porušení § 14 odst. 3 zákona o místních poplatcích a obec de facto nutí daňové subjekty k přenosu daňové povinnosti, který je zakázán ustanovením § 45 ZSDP.

V uvedeném případě nedochází k porušení § 14 odst. 3 zákona o místních poplatcích, ale ustanovení § 4 odst. 2 tohoto zákona, který stanoví, že poplatek za užívání veřejného prostranství platí fyzické nebo právnické osoby, které užívají

veřejné prostranství zvláštním způsobem uvedeným v zákoně o místních poplatcích. Pokud by došlo ke stanovení takové povinnosti a poplatků by měla platit jiná osoba, než poplatník vymezený zákonem, docházelo by k přenosu daňové povinnosti, který zákon o správě daní a poplatků nepřipouští. Dohody uzavřené s tím, že daňovou povinnost ponese místo poplatkového (daňového) subjektu zcela nebo částečně jiná osoba, nejsou pro daňové řízení právně účinné, nestanoví-li zákon o správě daní a poplatků nebo zvláštní právní předpis něco jiného. Zákon o místních poplatcích takové ustanovení nemá.

V této souvislosti je nutné podotknout, že výkon správy místních poplatků je zákonem svěřen obecnímu úřadu. Pouze tento orgán může činit úkony potřebné k vyměření, vybrání, vymožení, kontrole a evidenci místních poplatků.

20. K místnímu poplatku z ubytovací kapacity

Podléhá tomuto poplatku ubytovací kapacita v zařízeních sloužících pro přechodné ubytování studentů a žáků v případě, že toto zařízení je po určitou dobu (např. školních prázdnin) užíváno jako ubytovací zařízení, v němž se poskytuje ubytování za úplaty (komukoliv) ?

Rozhodujícím kritériem pro zpoplatnění ubytovací kapacity (poplatku podléhá každé využití lůžko) je charakter zařízení vycházející z účelu jeho užívání, který je uveden v kolaudačním rozhodnutí. Pouze tímto rozhodnutím může ubytovatel doložit svůj nárok na osvobození. Zařízení určená pro ubytování studentů a žáků jsou také zařazena mezi školská zařízení.

21. Je obec (resp. správce poplatku) povinna (na žádost poplatníka) vracet zaplacený poplatek nebo jeho část v případě, že VHP byl provozován po dobu kratší než 3 měsíce (podle § 10a odst. 3/ zákona č. 565/1990 Sb. je sazba poplatku dána na „tři měsíce“) ?

Pro délku zpoplatnění výherního hracího přístroje je rozhodující termín zahájení a ukončení jeho provozu. Doba provozování je vymezena uvedením výherního hracího přístroje do provozu na dané adrese a ukončením provozu tohoto přístroje na stejné adrese. Prokázání skutečnosti, že přístroj je v provozu, by měl správce poplatku požadovat od provozovatele prostřednictvím tzv. ohlašovací povinnosti dané obecně závaznou vyhláškou. Dokladem může být například protokol o uvedení přístroje do provozu ve smyslu § 5 prováděcí vyhlášky k zákonu o loteriích a jiných podobných hrách č. 223/1993 Sb., nebo jiný způsob ohlášení.

Pokud je výherní hrací přístroj provozován po dobu kratší třech měsíců a tuto skutečnost provozovatelem shora uvedeným způsobem prokáže, náleží správci poplatku alikvotní část místního poplatku odpovídající počtu dnů provozu výherního hracího přístroje. Sazba poplatku ovšem není závislá na faktickém

provozu výherního hracího přístroje, tzn. že se nezohledňuje například otevírací doba příslušné provozovny nebo poruchovost přístrojů.

22. Název poplatku sice zní poplatek „za provozovaný“ VHP, přičemž ve smyslu § 10 odst. 1) zákona č. 565/1990 Sb. poplatku podléhá každý „povolený“ VHP – kdy tedy začíná a končí poplatková povinnost, když zákon výslovně nespojuje vznik poplatkové povinnosti se zahájením provozu VHP, nýbrž s povolením provozu VHP (objevují se názory na počátek povinnosti platit poplatek „od uvedení VHP do provozu“)?

Místnímu poplatku podléhá výherní hrací přístroj,

- **na který bylo vydáno povolení příslušným správním orgánem podle zákona o loteriích a podobných hrách a byl zaplacen správní poplatek,**
- **který je umístěn na konkrétním místě uvedeném v povolení, tj. na příslušné adrese a stanoveném místě umístění,**
- **jehož provoz byl zahájen, tj. byla zahájena činnost na základě protokolu pořizovaného při prvním uvedení VHP do provozu na adrese podle povolení,**
- **a to až do doby ukončení jeho provozu (uplynutím doby stanovené v povolení, faktickým ukončení provozu, změnou umístění v obvodu obce, výměnou v důsledku zničení, změnou umístění mimo obvod obce).**

23. Lze vybírat poplatek v případě, že VHP je provozován „načerno“ bez vydaného povolení?

Nepovolený výherní hrací přístroj nelze zpoplatnit. Předmětem místního poplatku je podle ustanovení § 10a odst. 1 zákona o místních poplatcích každý provozovaný výherní hrací přístroj, a to výherní hrací přístroj povolený ve smyslu ustanovení zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů. Zákon o loteriích a jiných podobných hrách umožňuje obci uložit pokutu právnické osobě, která v jejím správním obvodu provozuje výherní hrací přístroj bez povolení, které by byla oprávněna tato obec vydat.

24. K místnímu poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů:

Může být poplatek stanoven v rozdílné výši podle frekvence svozu zbytkového komunálního odpadu ?

Sazba poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů je tvořena ze dvou částek, a to z částky jejíž horní zákonnou hranicí je 250 Kč za povinnou osobu a kalendářní rok a z částky stanovené na základě skutečných nákladů obce předchozího roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu až 250 Kč za povinnou osobu a kalendářní rok. Jednotlivým poplatníkům nemůže být stanovena rozdílná výše

poplatku podle frekvence svozu komunálního odpadu, který byl jimi vyprodukován. Frekvence svozů ovšem může ovlivnit celkové náklady obce předchozího roku na sběr a svoz komunálního odpadu, na základě kterých obec stanoví výši poplatku pro fyzické osoby na další kalendářní rok.

25. Město rozúčtovává náklady města předchozího roku za sběr a svoz netříděného komunálního odpadu za osobu a rok, přičemž vychází samozřejmě z nákladů předešlého uzavřeného období, které se dělí počtem osob. Dotaz zněl: „máme do tohoto počtu osob zahrnout jen trvale přihlášené osoby za období nebo celkový počet poplatníků, tzn. včetně osob, které vlastní rekreační objekty, kde není k trvalému pobytu hlášena žádná fyzická osoba?“

Pro stanovení druhé složky sazby poplatku obec musí vzít za základ celkové skutečné náklady obce na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu předchozího roku a tyto náklady rozúčtovat na každého poplatníka bez rozlišení, zda se jedná o fyzickou osobu s trvalým pobytem nebo vlastníka předmětné stavby.

26. Mohou obce částku uvedenou pod písmenem b) § 10b odst. 3 zákona o místních poplatcích stanovit ve výši menší než 250 Kč, přestože dle rozúčtování nákladů na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu na osobu stanoveného v OZV je výše skutečných nákladů obce předchozího roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu za osobu několikrát vyšší než 250 Kč (např. 700 Kč apod.)?

Pouze obci přísluší stanovit konkrétní výši poplatku v obecně závazné vyhlášce, kterou místní poplatek zavádí. Zákon stanoví pouze jediné omezení, obec nesmí překročit maximální výši stanovenou zákonem. Pokud se obec rozhodne stanovit poplatek v nižší výši nebo poplatek vůbec nezavést, musí hradit náklady na provoz systému nakládání s komunálním odpadem ze svého rozpočtu.

ODPOVĚDI MINISTERSTVA VNITRA NA DOTAZY K MÍSTNÍM POPLATKŮM

1. Je nezbytné vydávat každý rok OZV nové rozúčtování poplatku za komunální odpad? Nebo pouze v případě, když by došlo ke snížení nákladů a tím pádem by měl být snížen i poplatek?

Zde si pisatel dotazu sám správně odpovídá. Nač novelizovat vyhlášku, pokud se sazba poplatku nemění. O tom jsem hovořil již při mém vystoupení k tomuto místnímu poplatku. Každoročně je třeba toto rozúčtování provádět, aby byla získána povědomost o tom, zda-li nedochází ke snížení poplatku, ale myslím si, že to v žádném případě nehrozí. Náklady každoročně rostou a 500 Kč jako maximální hranici poplatku obce prakticky vždy převyšují.

2. Jak přistupovat k majiteli rodinného domu, který nemá na území obce trvalý pobyt a rodinný domek nevyužívá k rekreaci. Má platit místní poplatek za svoz, odstranění, atd.

V případě osoby, která má ve vlastnictví stavbu, v níž nikdo není přihlášen k trvalému pobytu, vzniká poplatková povinnost vlastníkovu této stavby, a to za předpokladu, že se jedná o stavbu určenou nebo sloužící k individuální rekreaci. Uvedená podmínka je stanovena přímo zákonem, vyplývá z ustanovení § 10b odst. 1 písm. b) zákona o místních poplatcích. Za stavby k individuální rekreaci se pro účely zákona o místních poplatcích považují i rodinné domy, které nejsou využívány k bydlení, ale slouží k rekreaci, bez ohledu na jejich původní určení, tj. rodinné bydlení.

Splnění kritéria „sloužící k individuální rekreaci“ je tedy rozhodující pro řešení zpoplatnění vlastníků rodinných domů. Prokazování splnění uvedeného kritéria není zpravidla jednoduché, nicméně podle našeho názoru může obec poplatek požadovat, jen má-li za prokázané, že rodinný dům k individuální rekreaci skutečně slouží. Celoročně opuštěný objekt, který je pouze udržován nezbytnými opravami, např. do doby než bude prodán, uvedené zákonné kritérium pro vybírání poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů zřejmě nesplňuje. Uvedené skutečnosti by měl prokázat poplatník, vlastník stavby. Vzhledem k tomu, že v poplatkovém řízení platí zásada oficiality, v praxi tomu zpravidla bude tak, že správce poplatku vlastníka stavby neopomene k zaplacení poplatku vyzvat, v případě nezaplacení následně vydá platební výměr, proti němuž je možnost se bránit z pozice poplatníka. Důkazní břemeno leží na straně poplatníka, ten je povinen prokázat, že nejsou dány důvody k zaplacení poplatku.

3. Zákon o místních poplatcích stanovuje, že držitel psa je od poplatku ze psů osvobozen -mimo jiné je zde uvedena osoba, které stanoví povinnost držení a používání psa zvláštní právní předpis (např. zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů).

V případě, že takováto osoba bude mít v držení více psů, popřípadě bude mít chovnou stanici, je osvobozena jako taková nebo je osvobozen pouze určitý počet psů?

Zákon o místních poplatcích žádné kritérium co do počtu psů nestanoví. Zde by bylo vhodné se podívat, za jakým účelem jsou ti psi drženi, zda držba psů splňuje podmínky osvobození podle zákona. Nikde není stanoveno, zda ten, kdo vykonává právo myslivosti může mít jenom jednoho psa nebo může být osvobozeno několik psů, kteří jsou využíváni na honech nebo mysliveckých akcích. Domnívám se, že pokud by někdo, kdo vykonává právo myslivosti měl chovnou stanici s počtem psů, který jednoznačně převyšuje potřebu jejich využití pro potřebu práva myslivosti, pak by všichni psi být osvobozeni neměli.

JUDr. Jirásková: Je třeba se podívat do zákona o myslivosti a příslušné prováděcí vyhlášky, kde je řečeno, že ten, kdo užívá honitbu určité výměry, musí využívat loveckého psa. A zase speciální plemeno na spárkatou zvěř, norníky atd. Pes musí mít výcvik, zkoušky a to určitě všichni psi z chovné stanice příslušné chovné stanice nemají. A máme úřady správy myslivosti, které evidují psy, které jsou v příslušné honitbě. Takže to neznamená, že na základě odkazu na zákon o myslivosti by držitelé psů byli osvobozeni od poplatku ze psů, pokud tak obec neučiní ve své OZV, ale ze zákona nikoliv.

4. V OZV je stanoveno zpoplatnění příjezdové cesty do obce. Cesta je označena značkou „Zákaz vjezdu“ s dodatkovou tabulkou „Vjezd povolen po zaplacení místního poplatku“. Je taková OZV v souladu se zákonem?

Je třeba mít na paměti to, že tento místní poplatek nemůže být skrytým mýtným. To znamená, že pokud se jedná o příjezdovou cestu do obce, zejména pokud by se jednalo o jedinou příjezdovou cestu do obce, tak je samozřejmě vyloučeno, aby podléhala místnímu poplatku za povolení vjezdu. Tady by se jednoznačně jednalo vlastně o mýto. Toto není v souladu se zákonem.

5. Je správné stanovení paušální částky za zábor předzahrádek dle velikosti záboru, např. do 10m² 1 000 Kč, 11-20m² 2 000 Kč, atd. ?

Použití paušálu je věc poměrně složitá. Paušál by měl být v určitých proporcích k sazbě denní, tak aby jednoznačně nebyl nevýhodou pro poplatníka. Bylo by potřeba podívat se na situaci podle toho, za co se poplatek platí. Pokud by šlo o umístění prodejních zařízení, kde maximální denní sazba je 100 Kč za m² a den, pak u paušálu dle rozlohy záboru odstupňování je v pořádku.

JUDr. Jirásková: V takto odstupňované finanční částce nespatřuji takové pochybení. Zákon říká, že paušální částku můžete použít, pokud jsou tam ty předzahrádky neustále se opakující po celou sezonu, tak v tom nevidím zase tak velký problém. Je otázka, každého individuálního rozhodnutí, teď nemyslím OZV, jak by rozhodl soud skutečně nevím. Ale obec může využívat paušální částku, musí mít zdůvodněno proč k paušální částce a její výši přistoupila tak jak přistoupila a v tomto dotazu jsem neviděla výrazný problém. Vždy je třeba mít na mysli, že v žádném případě, když by jste si spočítali sazbu za každý m² a každý započatý den, tak horní hranici máte danou.

6. Lze vybírat poplatek za užívání veřejného prostranství, pokud majitel nemovitosti z důvodu jejího technického stavu vymezí prostor na chodníku, kde se nelze pohybovat - k zamezení zranění osob - např. pády úlomků říms a podobně? Nejedná se o lešení.

Pokud se ptáme, zda se nejedná o zábor veřejného prostranství, tak odpověď zní, že se jedná o tento zábor. Na veřejném prostranství je umístěno nějaké zařízení. Já to cítím tak, že k záboru dochází. Na tuto situaci by obec určitým způsobem měla reagovat, pomínu-li nějaká opatření podle stavebního zákona. Domnívám se, že pokud se na chodník umístí zábrana, aby se na chodník nedalo vstupovat, např. nějaké ohrazení, tak je to zábor řekněme pro stavební účely a já bych doporučil ten poplatek vybrat.

7. Obchodník vyvěsí nad úroveň chodníku své zboží na věšáky. Lze vybírat v tomto případě za zábor?

Zde by se patrně mělo vybírat za umístění reklamního zařízení a záleží samozřejmě na tom, zda tam dochází k ovlivnění průchozího prostoru nebo zda to reklamní zařízení je vyvěšeno v takové výšce, že k záboru veřejného prostranství nedochází. Pokud by bylo třeba se mu vyhýbat, pak mám názor, že by bylo třeba provést průmět tohoto zařízení na plochu a tento průmět zpoplatnit.

8. Vztahuje se poplatek za komunální odpad také na podnikatele?

Nevztahuje, protože komunální odpad produkuje pouze fyzická osoba při své běžné činnosti, v podstatě jde o odpad produkovaný v domácnosti. Pokud fyzická osoba podnikající nebo právnická osoba produkuje odpad, není svým charakterem komunálním odpadem a tyto osoby platí za odpad v jiném režimu.

9. V zákoně č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále „ZMP“) je uvedeno, že obec může ke zmírnění tvrdosti poplatků snížit nebo prominout. Toto zajišťuje správce poplatku, kterým je obecní úřad. Není však jasné, zda může správce poplatku o vlastní „vůli“ rozhodnout o ročním paušálním poplatku bez souhlasu zastupitelstva (ubytovací kapacita, vstupné) a jak postupovat, jestliže si tuto pravomoc rada nebo zastupitelstvo vyhradí?

Paušální částka sazby poplatku může být stanovena u poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt, užívání veřejného prostranství, ze vstupného, z ubytovací kapacity a za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst. Stanovení sazby poplatku je předmětem obecně závazné vyhlášky (dále „OZV“). Tento právní předpis vydává v samostatné působnosti zastupitelstvo obce. Jen zastupitelstvo jako orgán obce tedy může rozhodnout o stanovení výše paušální sazby. U poplatku ze vstupného, z ubytovací kapacity a za povolení k vjezdu může být poplatek stanoven paušální částkou po dohodě s poplatníkem. Lze tedy uzavřít tak, že o výši paušální sazby rozhoduje zastupitelstvo jejím určením v OZV a o použití paušální sazby v případě kdy je možná dohoda s poplatníkem rozhoduje správce poplatku.

10. Bude poplatníkem poplatku ze psů osoba bezmocná, která je ale zároveň provozovatelem chovné stanice psů (psy nepoužívá ke svému doprovodu, ale na chov a následný prodej.) nebo se i na tyto případy vztahuje osvobození ze zákona?

ZMP nestanoví žádná kritéria pro určení psů nebo jejich počtu, u nichž je držitel psa ze zákona od poplatku osvobozen. Pokud zdravotní stav držitele odpovídá podmínkám zákona, je osvobozen od poplatku ze všech psů, které má v držení.

11. Lze v OZV o místním poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt a v OZV o místním poplatku z ubytovací kapacity uložit ubytovateli povinnost předložit správci poplatku evidenční knihu k očíslování jejích stránek a označení razítkem obce?

Obsah povinností vést v písemné podobě evidenční knihu je taxativně určen v § 3 odst. 3 ZMP. Předložení evidenční knihy správci poplatku k očíslování stránek a označení razítkem obce mezi ně nepatří.

12. Lze v OZV o místním poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt stanovit poplatníkovi povinnost zaplatit ubytovateli poplatek předem za předpokládanou dobu pobytu?

Termín platby poplatníka ubytovateli jako plátcí poplatku není předmětem úpravy OZV. Splatnost poplatku se stanoví jako termín, do něhož je ubytovatel jako plátcé povinen poplatek vybraný od poplatníka správci poplatku odvést. Poplatník (ubytovaný) platí částku odpovídající poplatku plátcí (ubytovateli) zpravidla zároveň s úhradou za pobyt.

13. Lze posoudit jako zákonné (nediskriminující), stanoví-li obec v OZV úlevu či osvobození z místního poplatku za užívání veřejného prostranství umístění reklamních zařízení pro poplatníky s trvalým pobytem na území obce? Obec to odůvodňuje podporou místních fyzických osob, které v obci podnikají.

Stanovení případného osvobození od poplatku a určení subjektů osvobození je v samostatné působnosti obce. Obec se vzdává části možných příjmů a je na ní samotné v jakém rozsahu tak učiní. Osvobození místních firem jako forma jejich podpory možné je. Jako těžko odůvodnitelné a tudíž diskriminační by však bylo osvobození pouze fyzických osob s trvalým pobytem na území obce, které v obci podnikají, a neposkytnutí téhož osvobození v obci podnikajícím právnickým osobám se sídlem na území obce.

14. Je zákonné, aby paušální částka poplatku za užívání veřejného prostranství byla v některých případech vyšší než pokud by byl poplatek stanoven denní sazbou za m² a den? Příklad: Uživatel prodejního zařízení – stánku o ploše 6 m² by za 7 dní mohl platit až 4200 Kč (6 m² x 100 Kč/m² a den x 7 dní); týdenní paušální částka by byla stanovena na 5000 Kč bez rozlišení plochy prodejního zařízení. Lze uložit povinnost zaplatit MP před vznikem poplatkové povinnosti např. formulací: „Poplatník je povinen uhradit MP za užívání VP 3 dny před zahájením jeho užívání.“, i když poplatková povinnost fakticky nevznikla? Lze uložit ohlašovací povinnost ke vzniku poplatkové povinnosti např. takto: „Poplatník je povinen ohlásit vznik poplatkové povinnosti 5 dnů před zahájením užívání VP“? Jedná se o uložení povinnosti nepeněžité povahy, za jejíž nesplnění může být poplatník potrestán i v případě, že vzniklou poplatkovou povinností řádně a včas obci uhradí.

Způsob stanovení paušální částky poplatku ZMP neurčuje. Paušální částka znamená zjednodušení poplatkového řízení při výběru poplatku. Měla by zachovávat určité proporce k denní sazbě. Povinnost ohlásit správci poplatku předem předpokládanou dobu, místo a výměru užívání veřejného prostranství může obec v OZV stanovit. Je však zároveň třeba zohlednit i situaci kdy to není možné (např. havárie infrastruktury) a ponechat možnost tyto údaje ohlásit např. nejpozději v den následující po začátku užívání veřejného prostranství. Poplatková povinnost je následkem určitého právního stavu. Povinnost zaplatit poplatek předem je v rozporu se zákonem.

15. Poplatek ze vstupného se vybírá ze vstupného na kulturní, sportovní, prodejní nebo reklamní akce, sníženého o daň z přidané hodnoty, je-li v ceně vstupného obsažena. Obec zavede tuto OZV, ale vybírat bude pouze poplatek za prodejní nebo reklamní akce. Musí ve vyhlášce ostatní kategorie osvobodit, tzn. kulturní a sportovní, nebo si ve vyhlášce může vybrat, co chce zpoplatnit?

ZMP určuje druh akcí, za které lze poplatek ze vstupného vybírat. V poplatkovém řízení platí zásada oficiality. Jestliže obec do OZV převzala všechny druhy akcí v ZMP uvedené, je povinností správce poplatku uskutečnit poplatkové řízení (zahájit, vybrat či vymoci). Pokud je úmysl některou skupinu „pominout“, lze tak učinit využitím institutu osvobození, případně úlevy,

individuálně na žádost prominutím. Obec však může přímo v OZV stanovit povinnost platit poplatek jen za některé z okruhu akcí v ZMP uvedených.

16. Lze v OZV o místním poplatku ze vstupného, popř. v OZV o místním poplatku za užívání veřejného prostranství osvobodit od placení poplatku všechny společenské organizace působící na území obce (tedy i ty, které nejsou zřízeny obcí)? Osvobození obec odůvodňuje tím, že tyto organizace se podílejí na kulturním a vzdělávacím dění v obci a jejich činnost je pro život obyvatel obce přínosem. Akce, které pořádají jsou určeny právě převážně občanům příslušné obce. Je v ustanovení o osvobození nutné uvést všechny organizace jmenovitě nebo lze uvést formulaci „od poplatku se osvobozují všechny společenské organizace, spolky, sdružení .... apod., které působí na území obce“?

Stanovení případného osvobození od poplatku a určení subjektů osvobození je v samostatné působnosti obce. Obec se vzdává části možných příjmů a je na ní samotné v jakém rozsahu tak učiní. Pod pojmem v dotazu „působících na území obce“ rozumíme ty, které mají na území obce sídlo, protože na území obce působí (nebo-li vyvíjí činnost) každý, kdo něco na území obce právě pořádá. Osvobození společenských organizací se sídlem na území obce jako forma jejich podpory či podpory společenského a kulturního života v obci možné je.

17. Lze v OZV o místním poplatku ze vstupného uložit poplatníkovi povinnost před konáním akce předložit správci poplatku k orazítkování vstupenky a po skončení akce předložit neprodané vstupenky?

Uložení takové povinnosti by bylo nad rámec povinností, které je v této souvislosti podle ZMP i ZSDP v rámci ohlašovací či registrační povinnosti možné uložit. Není navíc stanoveno, že je povinností pořadatele vydávat oproti zaplacenému vstupnému vstupenku. Konají se také akce, kde se zaplacení vstupného dokládá jiným způsobem.

18. Je u poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů v rozporu s § 10b odst. 3 ZMP následující způsob výpočtu výše poplatku?

Sazba poplatku činí 360 Kč a je tvořena: z částky 250 Kč za kalendářní rok a z částky 110 Kč za kalendářní rok. Tato částka je stanovena podle skutečných nákladů obce na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu. Skutečné náklady činily 45 600 Kč a byly rozúčtovány na 120 poplatníků, tedy náklady 380 Kč na poplatníka. Nebo-li, je třeba nejprve „vyčerpat“ složku b) do výše 250 Kč, jestliže náklady tuto částku převyšují a zbytek dle uvážení přesunout do složky a) nebo je jedno, v jaké výši budou jednotlivé složky (samozřejmě za předpokladu, že nepřevyší u každé složky 250 Kč?)

Dvousložkovou sazbu poplatku tvoří částka uvedená podle § 10b odst. 3 písm. a) se stanovenou horní hranicí 250 Kč za osobu a kalendářní rok. U této

částky obec nezdůvodňuje v obecně závazné vyhlášce její výši a stanoví ji jakkoliv, případně až do zákonem stanoveného maxima. Částka uvedená podle § 10b odst. 3 písm. b) je složka poplatku, kterou musí zastupitelstvo obce stanovit na základě skutečných nákladů obce předchozího roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu. Maximální výše je stanovena opět až do 250 Kč za osobu a kalendářní rok. Výše poplatku závisí na množství netříděného komunálního odpadu. Tato část poplatku je tedy míněna jako motivační složka poplatku. Protože v dotazu uvedeném příkladu byly náklady obce vyšší než 250 Kč, lze doporučit složení celkové výše poplatku 360 Kč z částky 110 Kč podle písm. a) a z částky 250 Kč podle písm. b), tedy obráceně, než obec uvedla v OZV.

19. Pokud obec chce ve vyhlášce zakotvit možnost úlev či osvobození, musí tak učinit na **rovném základě**, tj. pro obě skupiny poplatníků uvedené v § 10b zákona o místních poplatcích - tedy jak pro fyzické osoby, které mají v obci trvalý pobyt, tak pro fyzické osoby, které mají ve vlastnictví stavbu určenou nebo sloužící k individuální rekreaci, ve které není hlášena k trvalému pobytu žádná fyzická osoba? Lze tedy využitím institutu osvobození a úlev ve skutečnosti stanovit osobám s trvalým pobytem nižší sazbu poplatku než osobám, které mají ve vlastnictví stavbu určenou nebo sloužící k individuální rekreaci, ve které není hlášena k trvalému pobytu žádná fyzická osoba?

Sazba poplatku musí být vždy shodná pro poplatníky nacházející se ve stejné nebo srovnatelné skupině. Pokud jde o stanovení rozdílné výsledné sazby poplatku pro jednotlivé okruhy poplatníků (ve výsledku dosažená stanovením úlevy na poplatek), je třeba zohlednit právní úpravu rozsahu zpoplatnění obou okruhů poplatníků. Může se jednat o poplatníky s jinými podmínkami a potřebami a obec by měla mít možnost na tuto skutečnost reagovat při stanovení konkrétní výše poplatku. Rozdílná výše sazeb tohoto poplatku neznamena narušení rovnováhy v poplatkové povinnosti mezi oběma okruhy poplatníků, ale o kompetenci obce určovat konkrétní sazbu poplatku podle podmínek. Odchylná sazba poplatku za provoz systému, tedy její první část podle § 10b odst. 3 písm. a) ZMP, může být zdůvodněna např. odlišným systémem nakládání s komunálním odpadem v různých částech obce. Pro stanovení druhé složky poplatku podle § 10b odst. 3 písm. b) ZMP musí obec zohlednit celkové skutečné náklady na sběr a svoz netříděného odpadu předchozího roku a tyto náklady rozúčtovat na každého poplatníka bez rozlišení, zda se jedná o fyzickou osobu s trvalým pobytem nebo vlastníka rekreačního objektu.

20. Město má vydanou OZV o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. V rozúčtování nákladů města předchozího roku za sběr a svoz netříděného komunálního odpadu za osobu a rok je částka vyšší než 250 Kč, tudíž město druhou část poplatku stanovilo na 250 Kč. V dalším roce při rozúčtování nákladů předchozího roku za sběr a svoz netříděného komunálního odpadu za osobu a rok jsou náklady na odpady vyšší než v roce předchozím. Druhou část poplatku již nelze zvýšit, neboť 250 Kč je maximum,

keré zákon dovoluje a obec nemá v úmyslu upravovat první část poplatku (nebo celková částka je stanovena na 500 Kč, což je maximální možná výše poplatku). Je v tomto případě město povinno vydat novou obecně závaznou vyhlášku?

Pokud je OZV vydána jako právní předpis města s účinností na dobu neurčitou a podmínky se změnilы způsobem jak je v dotazu uvedeno, nemusí město vydávat novou OZV. Je však třeba, aby město provedlo každý rok propočet nákladů a bylo schopno doložit, že náklady roku předcházejícího roku v němž je poplatek aktuálně splatný se oproti propočtu určujícímú výši složky poplatku podle § 10b odst. 3 písm. b) ZMP nesnížily, případně že se nesnížily tak, aby tato složka poplatku klesla pod náklady 250 Kč na osobu poplatníka.

21. Lze v OZV o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů stanovit osvobození nebo úlevu (snížení poplatku) např. v případě, kdy se osoby nezdržují v obci několik měsíců z důvodů studijních, pracovních, zdravotních, jsou ve výkonu trestu apod., jen pro trvale bydlící osoby?

Možné to je. Poplatek za osobu, která má v obci trvalý pobyt, je k této osobě jako k poplatníkovi úzeji vázán. Pokud se z různých důvodů v obci nezdržuje, nevytváří zde odpad. Stavbu určenou nebo sloužící k individuální rekreaci zpravidla nevyužívá a odpad zde nevytváří jen vlastník stavby, ale více osob. Poplatek se však platí ve výši odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu. Tato úprava ZMP již počítá s tím, že rekreační objekt nemusí být užíván po celý rok. Rovněž vlastnické právo k této stavbě zpravidla mívá více osob, kteří jsou solidárními poplatníky. V takovém případě by osvobození jednoho ze spoluvlastníků nemělo žádný právní význam.

22. Lze v OZV o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů stanovit úlevu (snížení poplatku) např. v případě topení ekologickými palivy, jen pro trvale bydlící osoby? Obec v dotazu vychází z toho, že vliv na životní prostředí se znatelně projeví u trvale bydlících osob, které ekologickým palivem topí denně.

Osvobození nebo úleva na poplatku musí souviset s předmětem poplatku. Způsob vytápění má vliv na životní prostředí (ovzduší), ale nesouvisí s místním poplatkem za provoz systému nakládání s komunálním odpadem. Důvodem osvobození či úlevy by mohla být nižší produkce odpadu, protože by odpadly zbytky spálených tuhých paliv. V tomto případě se obě skupiny poplatníků nacházejí ve stejném nebo srovnatelném postavení a poskytnutí osvobození nebo úlevy jen jedné z nich by bylo diskriminační.

23. K místnímu poplatku za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace mají obce „představu“, že poplatek lze zavést

a vybírat před vybudováním stavby vodovodu nebo kanalizace (nebo její části) s tím, že tento poplatek bude zdrojem příjmů na financování stavby. Dále se obce domnívají, že poplatek budou hradit pouze vlastníci „nově vytvořených“ stavebních pozemků zhodnocených stavbou vodovodu nebo kanalizace, aniž by si uvědomily, že může dojít ke zhodnocení i stavebních pozemků zastavěných již existujícími stavbami.

Podle § 14 odst. 2 ZMP obec v OZV stanoví konkrétní sazbu poplatku. Je to jedním ze základních znaků OZV. Bez sazby místního poplatku by OZV neměla jednu z podstatných náležitostí. Podle § 10c odst. 3 ZMP sazba poplatku nesmí přesáhnout rozdíl ceny stavebního pozemku bez možnosti připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace a ceny stavebního pozemku s touto možností. Pro určení sazby poplatku (jako podstatné náležitosti OZV) je třeba znát cenu pozemku. Podle § 10c odst. 3 ZMP se cena stavebního pozemku v obci stanoví podle zvláštního právního předpisu v kalendářním roce, ve kterém nabylo právní moci kolaudační rozhodnutí pro stavbu vodovodu nebo kanalizace obcí vybudované. Zvláštním předpisem pro stanovení ceny pozemku je prováděcí vyhláška k zákonu č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku. Tato vyhláška se každoročně mění. Od 1. února 2008 je účinná vyhl. č. 3/2008. Ta byla vydána jako nový právní předpis, zrušila a nahradila vyhlášku č. 540/2002 Sb., která byla každoročně novelizována a každoročně byla podkladem pro nový výpočet ceny pozemků. S účinností od 1. ledna 2009 byla vyhláškou č. 456/2008 již novelizována také vyhl. č. 3/2008. Poplatek tedy není možné zavést před vybudováním příslušné infrastruktury. Poplatek se vztahuje na všechny stavební pozemky zhodnocené možností připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace, tedy nejen na ty, které jako stavební nově vznikají.

Zpracoval odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra.

Praha, dne 12. května 2009

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

